

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ο ΤΥΠΟΣ ΕΝ ΚΙΝΑ.

Κατὰ τὴν σινικὴν χρονολογίαν ἡ τυπογραφικὴ τέχνη ἀνεκαλύφθη ἐν Κίνᾳ τῷ 50ῷ ἔτει π. Χ. ἐπὶ τῆς βασιλείας Μιγκ Τσίγκ τοῦ Α΄. δευτέρου αὐτοκράτορος τῆς ταρταρικῆς δυναστείας. Εἰ καὶ μικρὰ ἔκαμον μεταβολὰς καὶ βελτιώσεις ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως αὐτῆς, ἐν τούτοις τ' ἀποτελέσματα τῆς τέχνης ταύτης, καὶ τοὶ ἀτελεστάτης, εἶναι πρὸ αὐτοῖς μεγάλα καὶ ἀπίστευτα. Ἀνέκαθεν ὁ συντηρητικώτατος οὗτος λαὸς τιμῶν τὰ γράμματα ὑπερβαλλόντως, ὥφειλε κατὰ φυσικὸν λόγον ἢ ἀνασχοληθῆ εἰς τὴν εὖρεσιν τῶν μέσων, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ καταστῶσι τὰ βιβλία προσιτὰ εἰς πλείστους ἀναγνώστας, ὅσον ἦτο δυνατόν, καὶ εἰς τοῦτο ἀποβλέπων ἐξ ἀρχῆς τὸ κατῴρωσε. Διὰ τῆς εὐτελοῦς τιμῆς τῶν ἐργατικῶν ἡμερομισθίων καὶ τῆς ἀπλότητος τῶν μηχανῶν αὐτῶν, οἱ Κινέζοι κατῴρωσαν νὰ παραγάγῃσι βιβλία καλὰ καὶ εὖωνα. Τὰ σινικὰ τυπογραφικὰ καταστήματα δὲν ἔχουσι χειροκίνητα καὶ ἀτμοκίνητα πιεστήρια, οὔτε πολλὰ καὶ βαρύνετα μεταλλικὰ στοιχεῖα καὶ πάντα τὰ λοιπὰ, ἅτινα τὰ εὐρωπαϊκὰ σήμερον περιλαμβάνουσιν, ἀλλὰ μόνον μικρὸν ἀριθμὸν ἐργαλείων εὐτελεστάτων, δύο ψήκτρας χρησιμευούσας ἀντὶ πιεστηρίων, καὶ ὀλίγα τμήματα ξίλου συντελοῦντα εἰς κίνησιν τῶν τυπογραφικῶν τῶν ἐργαστηρίων.

Τὸ εὐρωπαϊκὸν ἀλφάβητον συνίσταται εἰς ὀλίγα τινὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα πολυτρόπως συνδυαζόμενα χρησιμεύουσιν εἰς πολλὰς γλώσσας πρὸς ἔκφρασιν τῶν διανοημάτων. Παρὰ Σίνας ἐξ ἐναντίας ἐκάστη λέξις ἐκφράζεται δι' ἰδιαίτερου τινὸς γράμματος· τὰ εἰκοσιτέσσαρα τοῦ ἡμετέρου ἀλφάβητου γράμματα κεῖνται διατεθειμένα εἰς ἰδιαίτερα χωρίσματα ἐπὶ μεγάλης σκνίδος εὐπρόσιτα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ στοιχειοθέτου, ὅθεν λαμβάνει τὰ διάφορα στοιχεῖα καὶ στοιχειοθετεῖ. Ἄν δὲ οἱ Σίνας, οἵτινες ἔχουσι 37,000 διαφόρων στοιχείων ἐπιδεκτικῶν μεταβολῶν τινων, μεταχειρίζοντο τὰ αὐτὰ τῆς στοιχειοθεσίας μέσα, ὁ στοιχειοθέτης διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἔργον του, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐκατόγχιρ Βριάρευσ. Ἀντὶ λοιπῶν κινητῶν χαρακτήρων, οἱ Κινέζοι μεταχειρίζονται εἰς τύπωσιν φιλολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν βιβλίων ξιλίνους πίνακας, ἐπὶ τῶν ὁποίων χα-

ράττουσι τ' ἀποτελοῦντα μίαν σελίδα σημεῖα. Ὁ πίναξ ἐξ ἀπίου ξύλου κατασκευαζόμενος, ἔχει ἱκανὸν πάχος καὶ μέγεθος δύο σελίδων ἐπιμελῶς δ' ἐξεσμένος, καὶ τριβόμενος μὲ ζύμπν ἐξ ἐψημένης ὀρύζης, καθύσταται λείος καὶ ἐπιτήδειος νὰ δεχθῇ τὸν τύπον τῶν χαρακτήρων.

Αἱ πρὸς τύπωσιν σελίδες γραφόμεναι ὑπὸ ἐπιδεξίου γραφέως ἐπὶ χάρτου λεπτοῦ, ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ πίνακος ὑγρὸν εἰσέτι ἔχοντος τῆς ὀρύζης τὸ ἐπίχρισμα, τοῦτο ἀπορροφᾷ τὴν μελάνην, δι' ἧς ἐγράφοντο οἱ χαρακτῆρες, χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὸ σχῆμά των, ὁ δὲ χαρακτῆς περικόπτει τ' ἄγραφα μέιναντα μέρη τοῦ πίνακος εἰς τρόπον ὥστε νὰ μέινωσι μόνον ἐξέχοντα τὰ γράμματα. Τὰ λάθη διορθοῦνται ἐμπηγομένων τεμαχίων ξίλου ἐν τῷ πίνακι, πλὴν ἡ χάραξις εἶναι τόσον εὐκολος καὶ τόσον εὐτελής ὁ ἐργατικὸς μισθός, ὥστε πολ- λάκις ἀναξέουσι τὸν πίνακα, καὶ χαράττουσιν αὐτὸν ἐκ νέου· ὅταν τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων χάσῃ τὴν εὐκρίνειαν καὶ καθαρότητά του, ὁ γλύπτης ἐπισκευάζει τὸν πίνακα, μετὰ δὲ ταύτην τὴν ἐπιδιόρθωσιν χρησιμεύει πρὸς τύπωσιν οὐχὶ μικροῦ ἀριθμοῦ ἀντιτύπων. Ὅταν πρόκηται νὰ τυπωθῶσι συγγράμματα εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα, ἀντὶ ξυλίνων μεταχειρίζονται πίνακας ἐκ μίγματος κυροῦ καὶ ῥητίνης, ἐφ' ὧν χαράσσονται εὐχερέστερα οἱ χαρακτῆρες. Τοιοῦτοτρόπως τυπόνται ἐφημερίαι τις ἡμερησίαι ἐν Καντῶνι. Διὰ νὰ δοθῇ δὲ ἰδέα τις περὶ τῆς εὐτελοῦς γλυπτικῆς ἐν Κίνᾳ, σημειοῦμεν τὰ ἐξῆς· ὅτε κατὰ τὸ 1816 ἀπόστολοι τῆς βιβλικῆς ἐταιρίας ἠθέλησαν νὰ τυπώσωσιν ἐν Καντῶνι τὴν Ἀγίαν Γραφὴν σινιστί, οἱ χαρακται διὰ νὰ χαράξωσιν ἐπὶ πινάκων τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου ἀναγκαῖα δεκακιχίλια σημεῖα, ἐζήτησαν ὡς ἀντιμισθίαν μόνον δέκα λίρας ἀγγλικᾶς. Βραδύτερον ἔτι ὁ Στανίσλαος Ἰουλιανός, σοφὸς περὶ τὰ σινικὰ καὶ διδάσκαλος τῆς σινικῆς γλώσσης ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Γαλλίας, ἐπρότεινεν εἰς γλύπτας τῶν Παρισίων νὰ τῷ χαράξωσιν ἐπὶ ξύλου ἐννενήκοντα χιλιάδας διαφόρων χαρακτήρων σινικῶν, ἀναγκαίων πρὸς τύπωσιν συγγράμματος, ἀλλ' ἅμα ἤκουσεν, ὅτι ἐζήτουν τριακοσίας περίπου χιλιάδας φράγκων, παρήγγειλε τὸ ἔργον εἰς Κίνα· ἡ δὲ τιμὴ τῶν χαρακτήρων, μέχρι Παρισίων ἀνέβαινεν εἰς 3,600 φράγκα.

Νῦν ἴδωμεν πῶς γίνεται ἡ πίεσις ἐν Κίνᾳ. Ὁ ἐργάτης ὁ παρ' ἡμῶν ἐκτελὼν τὴν πίεσιν, κρατεῖ δύο ψήκτρας, καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς μελανώνει τὸν

πίνακα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης πιέζει τὸν ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τοῦ πίνακος ὑγρὸν χάρτην ἐπισύρων αὐτὴν ἐλαφρῶς. Διὰ τοιαύτης ἐπιδεξιότητος ἔκτελουσιν τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὥστε εἰς μόνος δύναται νὰ τυπώῃ καθ' ἡμέραν ἕως δεκακισχίλια ἀντίτυπα. Τὸ ἐν μόνον μέρος τοῦ χάρτου διὰ τὸ διαφανὲς αὐτοῦ τυποῦται. Ὅταν δὲ θέλωσι νὰ συνάψωσιν εἰς ἓν τὰ τυπωμένα φύλλα καὶ σχηματίσωσι βιβλίον, ἐπειδὴ ἕκαστον φύλλον ἀποτελεῖ δύο σελίδας, διπλόνεται οὕτω πως, ὥστε τὰ ἀτύπωτα μέρη νὰ συναφθῶσιν ἑσθινῇ, ἥ δὲ πτυχὴ τοῦ φύλλου νὰ σχηματίσῃ τὸ περιθώριον τοῦ βιβλίου, καὶ τ' ἀντίθετα ἄκρᾳ ν' ἀποτελῶσι τὸ κάτω μέρος ἐνθα συνάπτονται.

Δὲν ὑπάρχει ἐν Εὐρώπῃ, λέγει ὁ Κ. Ἄβελ Ρεμουζά, ἔθνος ἔχον βιβλία τόσον εὐώνα' καὶ εὐχορηστα ὡς οἱ Σῖναι. Κανὲν τέλος δὲν ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς φιλολογίας, καὶ δύναται τις ν' ἀγοράσῃ σύγγραμμα τρίτομον ἢ τετράτομον, ἔχον μέγεθος μέγα, ἀντὶ τριῶν περίπου φράγκων. Τὰ τέσσαρα βιβλία τοῦ Κονφουκίου μετὰ τῶν σχολίων αὐτῶν ἐπωλοῦντο ἐν Καντώνι ἀντὶ τεσσάρων φράγκων σχεδόν, κατὰ τὸν χειρόγραφον κατάλογον ἐνὸς τῶν αὐτῶν βιβλιοπωλῶν. Τὰ λεξικά, αἱ ἐγκυκλοπαιδία, αἱ πολιτειογραφικαὶ περιγραφαί, αἱ περὶ τεχνῶν πραγματεῖαι, οἱ κώδικες τῶν νόμων καὶ τὰ φιλοσοφικὰ συγγράμματα, καὶ ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ βιβλία, ὅσα συντελοῦσιν, ἵνα καταστήσωσιν κοινοτέραν τὴν παιδείαν εἶναι διχθεδομένα ἐν Κίνῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ἡ δὲ κυβέρνησις συντρέχει τὸ ἐφ' ἑαυτῇ τὰς τοιαύτας ἐκδόσεις. Κατὰ τὸ 1773 ὁ αὐτοκράτωρ Κίαν Λόγγ διέταξε νὰ τυπωθῇ γενικὴ τις βιβλιοθήκη, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων συγγραμμάτων, καὶ ἥτις κατὰ τὸ βασιλικὸν διάταγμα ἔπρεπε ν' ἀποτελέσῃ ἑκατὸν ἐξήκοντα χιλιάδας τόμων, καὶ νὰ σχηματίσῃ τέσσαρας βιβλιοθήκας ὀνομασθησομένας τέσσαρας θησαυροῦς ἢ τύψεις τῆς τεραστίας ταύτης συλλογῆς δὲν ἦτο τυπωμένη μέχρι τοῦ 1837, ἥτοι μετὰ ἐξήκοντα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος.

Τὰ μέχρι τοῦ 1818 τυπωθέντα συγγράμματα ἀνέβησαν εἰς 78,425 τόμους.

Η ΔΕΣΠΟΣΥΝΗ ΔΕ ΜΑΛΕΠΕΡ ¹⁾).

— Πῶς! αὕτη εἶναι ἡ δεσποσύνη δε Μαλεπέρ; εἶπεν ὁ ἱερεὺς ὑψὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκπεπληγμένον.

— Καὶ δὲν τὴν ἀνεγνωρίσατε; ἀνέκραξα ἐγώ.

— « Ὅχι, ἐν ἀληθείᾳ, ἀπεκρίθη κινδὼν περιλύπως τὴν κεφαλὴν. Ὅτε κατὰ πρῶτον τὴν εἶδον δὲν εἶχε πλέον τὸ φαιδρὸν καὶ δροσερὸν τοῦτο πρόσωπον· οὐδόλως ὁμοιάζε τὴν εἰκόνα ταύτην.

Σιωπῇ ἔπειτα ἐπεκράτησεν· τὰ δὲ ἀμπελοκῆματα πιτυλίζοντα εἰς τὴν ἐστὶν ἀνέδιδον ζωηρὰν λάμψιν, ἥτις ἀνεπλήρουν τὸ φῶς τῶν καταναλωθέντων σχεδὸν κηρίων. Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει, καὶ ὁ φθινοπωρινὸς ἄνεμος μελαγχολικῶς ἐσύριζε μετὰ τῶν παραθύρων. Σημάναντος δὲ τοῦ μεσονυκτίου, ὁ Μαρκέσιος ἡ ἐρότη, διότι τὴν ἐπαύριον ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ πολὺ πρῶτ', ἡμεῖς δὲ ἔχοντες συμφωνήσει νὰ συνοδεύσωμεν αὐτὸν μέχρι τῆς λεωφόρου. Πρὶν ὅμως ἀποσυρθῇ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς Λαμβέρτου εἰπὼν αὐτῷ μὲ ἡμίσειαν φωνὴν καὶ θέτων τὸ βαλάντιόν του ἐπὶ τῆς ἐστίας. — Τὰ χρήματα ταῦτα εἶνε διὰ τοὺς πτωχοὺς σας καὶ κατ' ἔτος θέλω ἀνανεῶναι τὴν προσφορὰν μου. »

Τὴν νύκτα ἐκείνην οὐδόλως ἐγὼ ἐκλείσα τοὺς ὀφθαλμοὺς καθὼς καὶ ὁ Κύριος δὲ Χαμποβέρ, καθότι ἀργὰ μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἤκουον αὐτὸν περιπατοῦντα εἰς τὸν θάλαμόν του. Ἀμφότεροι ἐσυλλογιζόμεθα τὸ ὠραῖον καὶ ἄτυχον πλάσμα, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος αὐτοῦ ἔρωσκαὶ τὸ ὁποῖον μετὰ τριάκοντα πέντε ἔτη βραδύτερον ἡ ἀγνὴ καρδία μου ἠράσθη. Καὶ ἀκόμη ἐμμανῶς τὴν ἡγάπων. Τὸ ἐλεύθεριον πεπρωμένον τῆς, ἀποδίδον αὐτῇ διαβολικὴν γοητείαν, ἐξήπτε τὴν φαντασίαν μου· τὸ κακούργμά της αὐτὸ, ἀλλόκοτον αἶσθημα θαυμασμοῦ καὶ φρίκης μοὶ ἐπροξένει· μ' ἐφαίνετο, ὅτι ὁ Ἀβθάτος ἦτο χιλιάκις ἀξίος θανάτου, ὡς ὑψώσας χεῖρα ἐπ' αὐτῆς, καὶ ὅτι αὕτη τὸν ἐξεδι- κήθη δι' ἀποφάσεως ἀξίας τοῦ γένους της. Ζηλο- τυπίαν καὶ μανίαν ἀνέκραστον μοὶ διήγειρεν ἡ ἐνθύμησις τοῦ ἀτυχοῦς τούτου ἀντιζήλου, ὅστις μὲ ὅλον τὸ ἀξιοθρήνητον τέλος του ὑπῆρξε κατ' ἐμὲ εὐτυχῆς, καὶ τὴν εὐτυχίαν του εὐχαρίστως καὶ ἐγὼ ἤθελον πληρώσει διὰ τῆς αὐτῆς τιμῆς. Οἱ συλλογισμοὶ οὗτοι πυρετὸν μ' ἔφερον ἀνυπο- νως τὰς ὥρας ἐμέτρων ἐωσώτου νὰ ἐξημερώσῃ.